

EMO Hizmet Üretimi Çalıştayı'nda Kamu Hizmeti Ve Denetimine Vurgusu

Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) Ankara Şubesi tarafından düzenlenen EMO Hizmet Üretimi Çalıştayı, Çankaya Belediyesi Yılmaz Güney Sahnesi'nde 20-21 Eylül günlerinde adına yapıldı. Açılıшта konuşan EMO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş, EMO'nun kamusal hizmetlerden kar sağlamak gibi bir anlayışı olamayacağını vurgulayarak, kamusal denetimin önemine dikkat çekti. Denetimsizliğe terk edilen her alanın toplumu tehdit eder hale geldiğini kaydeden Göltaş, "Kamusal alanın savunulmasında adeta yalnızlaşan meslek odalarımızdan toplumsal olarak da talep edilen denetim görevlerinden kaçınma olanağımız bulunmamaktadır" diye konuştu.

Çalıştayı'nın açılışını yapan EMO Ankara Şubesi Yönetim Kurulu Saymanı Ömürhan Soysal, EMO'nun asli görevlerinden olan mesleki denetim konusunun uzunca yıllardır çözümü kavuşturulamayan sorun alanlarının başında yer aldığına dikkat çekti. Meslek odalarının neoliberal politikalara, yağmaya ve yolsuzluklara karşı kamu adına yürüttükleri mücadelenin geriletilmesi için mesleki denetim konusunun iktidarlarca politik bir silaha dönüştürüldüğünü kaydetti.

Son dönemlerde odalarımızın kamu adına yapmış oldukları hizmet ve denetimlerde, hizmet üretimi kavramının kamusal bir anlayışla değil de ticari bir faaliyet olarak algılanması sonucu odalar vergi daireleri üzerinden sıkıştırılmış, bu sonuçta odalarımızı büyük mali külfetlerle karşı karşıya bırakmıştır."

Oysaki herhangi bir alanda söz söyleme ve düzenleme hakkı o alandan maddi ve idari özerkliğinizi koruduğunuz sürece mümkündür" diye konuştu.

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş ise açılış konuşmasında çalıştayı'nın önemli bir tarihsel dönemde gerçekleştirildiğine dikkat çekti. "Ülkemizin içine çekildiği

karanlık süreçte bilimin, teknolojinin ve insani değerlerin aşındırılmasına yönelik uygulamalara tanıklık ediyoruz. Bu süreç, mesleğimizi, meslektaşlarımızı ve meslek örgütümüzü de hedef alıyor" diyen Göltaş, "Mesleğimiz değersizleştiriliyor. Meslektaşlarımız giderek yoksullaşıyor. Örgütülüğümüz işlevsiz hale getiriliyor. Gericilik ve neo liberalizmle yoğrulmuş politikaların meslek alanımızda yarattığı dönüşüme karşı bir yandan mücadelemizi yükseltirken, diğer yandan dayatılan yeni koşullara karşı önlemlerimizi almak durumundayız" diye devam etti.

Kentsel dönüşüm süreci ile birlikte mühendislik hizmetlerinin sermayenin elinde tekelleştirilmesine ve mühendis örgütlerinin etkisizleştirilmesine karşı tüm EMO üyelerinin fiili katılımıyla mücadele edilmesi gerektiğinin altını çizen Göltaş, şunları söyledi:

"Meslektaşlarımızı sermaye şirketlerinin etkisizleştirilmiş çalışanı konumuna getirecek olan Teknik Müşavirlik Kuruluşları ile mesleki üretimimizi teferruat haline getiren düzenlemelerin hayata geçmesi halinde meslektaşlarımızın bu süreçten nasıl etkileneceklerinin ortaya konulması ve buna karşı alınacak önlemlerin de yine meslektaşlarımızla birlikte aramalıyız."

Sorumluluklarımızı Yerine Getireceğiz

"Kamu kurumu niteliğinde bir meslek örgütü olan odamızın, uzmanlık alanlarımıza yönelik olarak önemli kamusal sorumlulukları bulunmaktadır" vurgusuyla konuşmasına devam eden Göltaş, şöyle dedi:

"Can ve mal güvenliğini ilgilendiren alanlarda yürüttüğümüz mesleki faaliyetlerimizin yürütülüş koşullarının belirlenmesi, meslektaşlarımızın sicillerinin tutulması, belgelendirilmesi, faaliyetlerin gözetim ve denetim altına alınması, yetkisiz kişilerin meslek alanımıza el uzatmalarının önlenmesi, meslektaşlarımız arasında haksız rekabetin önlenmesi gibi amaçlarla, geçmişten buyana ortaya koyduğumuz ilke ve kurallarımızın bugün de takipçisi olmaya devam edeceğiz."

Göltaş, kamusal gözetim ve denetim görevlerini eksiksiz bir biçimde yerine getirmek için dün olduğu gibi bugün de kararlı bir şekilde çalışacaklarını vurguladığı konuşmasında, uzmanlık alanlarına ilişkin mevzuat ve uygulamaların takibi ve toplumu bilgilendirmenin odaların görevleri arasında bulunduğunu anımsattı. Hatalı ve yanlış uygulamaların önüne geçilmesi, hukuka aykırı işlemlerin yargı önüne taşınması gibi kamusal denetim etkinliklerinin de görevleri içerisinde yer aldığını kaydetti.

"Kamu Hizmeti Kar Kapısı Yapılmaz"

Göltaş, hizmet üretimi konusuna

şöyle açıklık getirdi:

"Bir meslek örgütü olarak hizmet üretimine yaklaşımımız, meslek alanımızın korunması ve üstün kamusal yararın sağlanması şeklinde ele alınmak zorundadır. Odamızın gelir elde etmek, kar sağlamak, ticari amaçlar peşinde koşmak gibi bir anlayışı hiçbir zaman olmadığı gibi bugün de böyle bir amacı hedeflemesini benimseyen meslektaşımızın bulunmadığını düşünüyoruz."

EMO'nun yalnızca kendi bünyesinden değil bütün kamusal alanda kar amaçlı kamu hizmeti yürütülmesine itiraz ettiğini vurgulayan Göltaş, "Aynı zamanda kamusal nitelikli hizmetlerin piyasaya açılmak suretiyle özel sektöre kazanç kapısı haline getirilmesine de güçlü bir karşı duruş içerisindeyiz" diye konuştu.

"Odamızın sürdürdüğü faaliyetlerden elde etmiş olduğu gelirleri incelediğimizde de kurumsal varlığımızı ve dolayısıyla kamusal görevlerimizin devamlılığının gerektiği ölçüde, denk bütçe esasına uygun olduğu görülmektedir" diyerek konuya bakış açısını özetleyen Göltaş, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Diğer yandan örgüt olarak özerkliğimizin korunmasının ve hiçbir dış kaynaktan gelir elde edilmemesine yönelik ilkimizin de bugünkü bağımsız ve kararlı duruşumuzda en önemli etken olduğunun bilinciyle; gelirlerini, adil, şeffaf ve hizmetin gerekleri ölçüsünde kendi kaynaklarından karşılayan bir örgüt olmaya devam etmeliyiz."

"Yeni Denetim Mekanizmaları Geliştirilmeli"

Üretim süreçlerinde kamu kavramının yok edildiği ve tüm denetim mekanizmalarının dışlandığı bu süreçte, meslek örgütlerine yeni görevler düştüğünü kaydeden Göltaş, gelecek döneme ilişkin öngörülerini de şöyle paylaştı:

"Piyasalaşmaya yönelik bu sürecin önlenmesi için yürüttüğümüz mücadeleyi devam ettirirken, yasal mevzuat çerçevesinde dayatılan yeni koşullarda kamu çıkarlarının korunmasının yol ve yöntemlerini de bulmamız gerekiyor. Denetimsizliğe terk

edilen her faaliyet, toplumu, bireyleri, insan haklarını, doğayı tehdit eden bir mekanizma haline alıyor. Yaşanan olumsuzlukları teşhir etmek, hukuksuzlukları yargı önüne taşımak gibi yöntemlerle sınırlı mücadelenin, sorumluluklarımızı yerine getirmek için yeterli olamadığı bir gerçeklikle karşı karşıyayız. Yeni süreçte, dönemin özelliklerine uygun olarak, yasal ve ilkesel çerçevenin izin verdiği ölçüde yeni kamusal denetim mekanizmalarını geliştirmek zorundayız.

"Görevden Kaçma Olanağımız Yok"

Kamusal değerlerin çok yönlü tahribatına karşı, meslek alanımızla ilgili standartların belirlenmesinden itibaren, mevzuatın ve uygulamanın aktif gözetimi ile denetimi süreçlerinde sorumluluk almamız kaçınılmaz olmaktadır. Kamu hizmeti amaçlı yatırım kararlarının ve gerçekleşmelerinin denetlenmesi; kamu hizmetlerinin kesintisiz olarak doğa ve insan odaklı sunulmasının gözetilmesi gibi görevlerin somut biçimlerinin uygulamaya geçirilmesi için gerekli çalışmalar yapmak durumundayız. Kamusal alanın savunulmasında adeta yalnızlaşan meslek odalarımızdan, toplumsal olarak da talep edilen denetim görevlerinden kaçınma olanağımız bulunmamaktadır.

Meslek alanımız içerisinde yer alan ve öteden beri kamusal bir görev olarak sürdürdüğümüz asansörlerin periyodik kontrollerinin yapılması, topraklama ölçüm raporlarının hazırlanması gibi denetim faaliyetlerini, yeni koşullar içerisinde nasıl gerçekleştireceğimizi artık netliğe kavuşturmamız gerekiyor. Yaklaşık iki yıllık bir dönem içerisinde asansör kontrolü alanından Odamızın tamamen çekilmiş olması, bu alanda önemli bir denetim boşluğu doğurmuş, bu boşluk başka meslek disiplinleri ile TSE gibi süreçte yeri bulunmayan kuruluşlar tarafından doldurulmaya başlanmıştır. Bu alanda Odamızın içerisinde düştüğü çekimser tutum, kamusal bir sorumluluğun kadük bırakılmasının yanı sıra, kendi meslek alanımızdan meslektaşlarımızın da dışlanması tehlikesini doğurmuştur. Ya da TSE

örneğinde görüleceği gibi, üyelerimizin yetkisiz kurumların payandası haline getirilmesi söz konusudur. Bu örnek, görev ve sorumluluklarımızla ilgili olarak öğretici bir gözlem yapmamıza olanak sunmaktadır. Örgütümüzün, asansör kontrolleri başta olmak üzere, meslek alanımızdaki kamu yararı amaçlı denetim faaliyetleriyle ilgili bir an önce karar vermesi gerekmektedir."

EMO Yönetim Kurulu Başkanı Cengiz Göltaş, örgütlenme sürecinde yeni teknolojileri kullanmanın öneme de vurgu yaparak konuşmasını tamamladı.

20 Eylül Cuma günü "Hizmet Kavramı ve Hizmet Üretimi Süreci" başlıklı oturum gerçekleştirildi. "Kamusal Hizmet Nedir?" "Ticari hizmet nedir?" Kamusal ve ticari hizmet üretimi nedir? sorularına yanıt aranan oturumda Prof. Dr. Korkut Borotov, Prof. Dr. Ahmet Haşim Köse ve Prof. Dr. İzzettin Önder konuşmacı olarak yer aldılar.

Denetim kavramının ele alındığı 2 oturumda "Kamusal denetim nedir?" Mesleki denetim nedir?" "Kamu adına denetim nedir?" sorularına yanıt aranırken konuşmacılar EMO YK Başkanı Cengiz Göltaş, Dr. H. Ömer Köse, Prof. Dr. Atilla Göktürk ve Prof. Dr. Aziz Konukman görüşlerini dile getirdiler.

"EMO Bütçe Bileşenleri ve Analizi" konusundaki 3 oturumda EMO Oda Müdürü Emre Metin, EMO İktisadi İşletme Sorumlusu Hüseyin Önder ve Ankara Şubesi Eski Teknik Müdürü Neşe Ülker, 1980 sonrası oda bütçelerinin incelenmesinden oluşan çalışmayı sundular. Üye ödentiler, SMM eğitim, birliktelik, hakemlik, periyodik kontrol ve ölçüm gelirlerine dair detaylı bilgilendirilme yapıldı.

2. Günde "Mesleki Denetim ve EMO" oturumunda Kocaeli Şubesi YK Başkanı Avni Haznedaroğlu, EMO 43. Dönem YK Başkanı H. Ali Yiğit, 43. Dönem SMM daimi komisyon üyesi Sedat Gülşen, 42. Dönem SMM daimi komisyon üyesi Ahmet Becerik katıldılar.

EMO Hizmet Üretimi Çalıştayında "Kamu Hizmeti Dersi"

EMO Ankara Şubesi tarafından düzenlenen EMO Hizmet Üretimi Çalıştayında Türkiye'nin yetiştirdiği 3 değerli akademisyen, Prof. Dr. Korkut Boratav, Prof. Dr. İzzettin Önder ve Prof. Dr. Ahmet Haşim Köse kamu hizmeti kavramını tarihsel, ekonomik ve toplumsal boyutuyla ele aldılar. Etkinliğin ilk oturumunda Prof. Dr. Korkut Boratav'ın yürütücülüğünde Prof. Dr. İzzettin Önder ve Prof. Dr. Ahmet Haşim Köse'nin sunumlarıyla kamu hizmeti kavramı ve hizmet üretim süreci ele alındı. Prof. Dr. Korkut Boratav, esas olanın kamu hizmetini devletin yapması olduğunu, ancak neoliberal doktrinle birlikte kamu hizmeti olarak kabul edilen bazı alanların özel sektör tarafından yapılmasının gündeme getirildiğini anımsattı. "Devletin kamu hizmetini ifa etmeye hak kazanması için kamunun devleti olması gerekir" diyen Boratav, gelişmiş kapitalist toplumlarda devletin, temsil ettiği sınıfın ortak özelliklerini kucaklarken ilaveten bu sınıfın dışındaki kesimleri de gözeterik meşruiyet sağladığını anlattı. "Neoliberal devlet hem sınıf devletidir, hem de meşruiyeti sağlama çabasından ötürü kamusal" diyen Boratav, Türkiye'de ise bunun bozularak, tüm egemen sınıfın anlık çıkarlarını kovalayan, sınıfın belli çevrelerinin belli sermaye gruplarının çıkarlarını gözetmeye başladığını söyledi. Bu devlet yapılanmasını da "eşkiyalaşma" olarak niteleyen Boratav, şöyle konuştu:

"Böyle bir devlet kamu hizmetini nasıl sağlayacak? Kamu hizmetini adım adım yarenlere dağıtırken, Türkiye'de TMMOB ve odaların hizmetlerine el atmaya başladı. Ama öyle bir devlet ki eşkiyalaşma eğilimi artıyor."

Prof. Dr. İzzettin Önder ise kamunun sadece küçültülmediğini felsefesinin değiştirildiğine işaret ederek başladığı konuşmasında, kalkınmacı ekonominin neoliberalizmde artık yok olduğunu, piyasanın hakimiyet-

tinin başat olduğunu ifade ederken, demokrasi yerine Nomokrasi denilen piyasa dışında ne olursa olsun bir değer öngörülme yapılanmayı anlattı. Bu ortamda kurumların karar alma mekanizmasını da yitirdiklerine işaret eden Önder, ekonominin işleyişinde insanların aleyhine olan süreçlerin dahi lehine gibi kabul ettirildiğine dikkat çekti. Prof. Önder, kamu hizmetinde esas olanı "üretim araçları ve finansmanının kamuda olması" olarak ortaya koyarken, kamu tarafından hizmet üretilirken finansmanın özelden sağlandığı, KİT'ler olarak tanımlanan modelin geniş anlamda kamu, dar anlamda kamu olmadığını anlattı. **Kamunun küçültülmesinin ise özelleştirmelerin ötesinde devletin vergilendirmeye yaptıkları hizmetlerin finansmanının özel kesime aktarılması olduğuna dikkat çekti.** Özel kesime kamusal finansman sağlayarak kamu hizmeti üretirmeyi ise "büyük bir ahmaklık" olarak nitelendiren Önder, "Kamuda kar yoktur. Burada ise söz konusu olan devletin kar aktarımı yapmasıdır" dedi. Sermayenin kendine yeni alanlar bulamadığı noktada devletin alanına saldırmaya başladığını ifade eden Önder, "İkinci saldırı o hizmeti ben yapacağım olur. Hatta bunu devlete finansa ettirerek yapı" diye konuştu.

Önder, ticari dokunun kanser gibi bütün dokulara yayılmakta olduğunu, kamu hizmeti-ticari hizmet tartışmasından çekinmeden hedef alınacak yerin belirlenmesi gerektiğini şöyle anlattı:

"Neoliberal dönem, değeri olmayan bir şeyi öldürür. Bakın bir kamu alanı yok oluyor. Asansör denetimi de örneğin bir hizmettir. Kamusal değeri var. Siz bu hizmeti yaparken sermayeyi zarara sokuyorsunuz. Bir sürü insan var, ölürse ölsünler diyen bir sistemde yaşıyoruz. O felsefeyi yaratan dokuya karşı çıkmak lazım. İlk işiniz bence bu felsefeyi kazıdır."

Prof. Dr. Ahmet Haşim Köse ise tarihsel olarak uygarlık ya da toplum denildiğinde kamuyla karşılaştığını, kamunun yurttaş kavramını da içinde saklayan eşit erişim hakkı olan ortak alan olarak, bir toplum oluşturma tarzı olarak bugüne geldiğini anlattı. **"Kamu bir bedavacılar dünyası değil. İçinde bedel olmayan kamu kavramı yoktur" diyen Köse, kamu hizmetinin bedelinin vergilerle de olsa genel anlamda ödendiğine de işaret ederken, dağılan kamu sisteminin bir önceki refah sisteminin kamusu olduğunu ifade etti.** "Kapitalizmin örgütlenmesinin kamusu ne?" diye soran Prof. Köse, bir meta sisteminden söz edildiğinde kullanım ile değişimin farklılaşmasıdır. Kamunun kapitalist sermaye birikiminin parçası olduğunu, 1945'te sendikaların, kitle örgütlerinin kamu alanının kullanım değerine çekilmesi mücadelesi verdiklerini, burada söz konusu olanın erişimin bedelinin kamusallaşması olduğunu anlatan Köse, kapitalizmde erişim hakkında siyasi olan hak kavramının ticari hale dönüştürüldüğüne dikkat çekti. "Her uygarlık kendi örgütlenme sınırlarında çelişmesini de berraklaştırır" alıntısıyla kapitalizmin bugün anomali olarak görünen yüzüne işaret eden Prof. Köse, şöyle konuştu:

"Ulus devlet ölçeğinde mülkiyet halkları barındırır. Neoliberalizmin büyük tahribatlarından bir tanesi mülkiyeti genelleştirmesidir. Genelleşmiş mülkiyet rejimleri genelleşmiş hak gibi ortaya çıkar ama bir taraftan antikapitalizm bir taraftan milliyetçilik getirebilir. Dolayısıyla gelişmekte olan ülkelerin halklarının aleyhine hak genelleşmesi. Tabii kamuyu savunacağız. Kamuyu savunmak radikal devrimci bir adımdır. Yeniden Keynesyen bir rejim inşa etmek değil, ama dün kaybettiğimiz bugün istemek son derece politik bir tarzdır. Antiempyalizm, antikapitalizmle birlikte kendi siyasal tarzlarımızı eklemeliyiz."

Prof. Korkut Boratav, Prof. Köse'nin kapitalizmin kendi özüne dönmeye çalıştığını anlattığını, kapitalizmin kendi özünden saptıran şeyin ise büyük sınıfsal mücadeleler olduğunu ve bu mücadelelerin kazanımları arasında da "kamusal olanın meşruiyetinin" yer aldığını kaydetti. Regan, Thatcher, Özal dönemi olarak başlayan sert müdahalelere karşın halen kamuculuk şeklinde izlerin kaldığını, Gezi Direnişi'nde de bunun görüldüğünü anlatan Boratav, konuşmasını şöyle sürdürdü:

"Gezi niye patlak verdi? Ya burası kamunundur, ama bizimidir. Bugünkü iktidar ise kamunundur, benimdir diyerek bunu peşkeş çekiyor. Bu hala güçlü bir kamu izini gösteriyor. Bir de ekmek parası için de yapmıyor bunu.

Kısa vadeli ve günlük değil, toplumun genel çıkarları ve bir sınıfın yozlaşmış temsilcilerine karşı yapıyor."

Konuşmacılar daha sonra saldondan gelen soruları yanıtladılar. EMO'nun kamu hizmeti üretimi ve denetim süreçlerine ilişkin soruların da yer aldığı bölümde **Prof. Dr. İzzettin Önder, meslek örgütlerince piyasa fiyatının ortaya konulabileceğini ifade ederken, meslek örgütlerinin hizmet üretimini "pay kapma" olarak görmediğini belirterek, "hizmet tamamlama" olarak nitelendirdi.** Özellikle yanlış verilen hizmetin denetlenmesi noktasında odaların işlevi üzerinde duran Prof. Önder, meslek örgütlerine sendikalaşma değil ama kooperatifleşme üzerine düşünceleri önerdi.

Prof. Ahmet Haşim Köse ise "İkili yapınız içinde var oluş biçiminizi önceleme devrimci tutumdur" derken, 10 yıl önce mühendislerin işçi olduğunu söylediklerinde tepkiyle karşılandıklarını anımsattı. TMMOB'nin alkışlanması gereken bir mücadele sürdürdüğünü, devrimci geleneğin özel bir yeri olduğunu kaydeden Köse, "Piyasaya bir takım tarifler koyabilmeniz bile önemlidir. Evet bedel karşılığında ama bedelin ne için kullanıldığı da önemlidir. Bu alandaki standartlar tarif edilir. Bu kapitalizmle flört değildir. Zaten kapitalizmle ahlaki mücadele edilmez. Bu da kapitalizme uyalım demek değildir" diye konuştu.

Resmi Gazete

Tarih	Sayı	Kurum	
4 Eylül 2013	28755	Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı	Yenilenebilir Enerji Kaynaklarından Elektrik Enerjisi Üreten Tesislerde Kullanılan Aksamın Yurt İçinde İmalatı Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
8 Eylül 2013	28759	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
14 Eylül 2013	28765	Çevre ve Şehircilik Bakanlığı	Planlı Alanlar Tip İmar Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
19 Eylül 2013	28770	Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	Maden İşyerlerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönetmeliği
24 Eylül 2013	28775	Kamu İhale Kurumu	Çerçeve Anlaşma İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
24 Eylül 2013	28775	Kamu İhale Kurumu	Danışmanlık Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
24 Eylül 2013	28775	Kamu İhale Kurumu	Hizmet Alımı İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
24 Eylül 2013	28775	Kamu İhale Kurumu	İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
24 Eylül 2013	28775	Kamu İhale Kurumu	Mal Alımı İhaleleri Uygulamaları Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
24 Eylül 2013	28775	Kamu İhale Kurumu	Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
24 Eylül 2013	28775	Kamu İhale Kurumu	İhalelere Yönelik Başvurular Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
24 Eylül 2013	28775	Kamu İhale Kurumu	Kamu İhale Genel Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
26 Eylül 2013	28777	Adalet Bakanlığı	Hukuk Muhakemeleri Kanunu Bilirkişisi Ücret Tarifesi